

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODROČNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštarnem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Predlogi mednarodne trgovske zbornice o ureditvi podunavskega problema

Predpogoj za obnovo gospodarstva je zdrava valutna politika in prost devizni promet — Agrarnim državam se mora zagotoviti prodaja pridelkov po primernih cenah

Innsbruck, 21. aprila. Plenum mednarodne trgovske zbornice se je danes najprej bavilo s sklopom finančnih strokovnjakov. Resolucija naglašala med drugim, da je obnova svobode v deviznem prometu neobhodno potreben pogoj za oživitve gospodarstva življenja v podunavskih državah. Razen tega je treba čimprej zopet ustvariti medsebojno zaupanje, ki je najvažnejši pogoj za stabilnost valute. Voljo, da se države rešijo iz sedanjih težav, morata podpirati previdna valutna politika novčanih zavodov in omejitev javnih del. Konferenca je naprosila svoj stalni urad, naj čimprej ustanovi odbor strokovnjakov, ki naj bi nadaljeval na enomestnem zasedanju začeto razpravo o finančnih vprašanjih.

Poročilo, ki so ga sestavili poljedeljski strokovnjaki, je plenum sprejel neizpremenjeno v celoti. Poročilo pravi med drugim, da mora vsak program za obnovo agrarnih držav v Podunavju skrbeti za to, da dobi poljedeljski čimprej primerne cene za svoje proizvode, in da mora koristiti, ki jih dobi in za namen katerekoli država z agrarnim izvozom, brezposojno zagotoviti tudi primerne cene v uvoznih državah. Dosega primernih cen se mora olajšati z odpravo inozemskih trgov in razširjenjem trgov, zaradi česar je treba stremeti za izboljšanje in standardizacijo kvalitete, združitvijo trgovine produkcijskih dežel in boljše razdelitvi blaga na razne trge. Trenutni položaj poljedelstva v Podunavju je pri-

stili te države, da so za sedaj predlagale preferenčne carine s pridržkom, da se čuvajo pravice in interesi tretjih držav.

Kot tretja točka dnevnega reda plenarne seje je bil splošni sklep konferenec, sprejet z besedilom, kakor ga je predlagal redakcijski odbor in ki navaja med drugim:

Posebne gospodarske težave podunavskih držav so v najtesnejši zvezi s splošno svetovno gospodarsko krizo. Konferenca ugotavlja, da zahteva položaj podunavskih držav posebnega upoštevanja in posebnih pomožnih sredstev, ker sicer ni mogoče, da bi se poživilo gospodarsko življenje v prizadetih državah in s tem tudi gospodarsko življenje v vsej Evropi. Društvo narodov je že ugotovilo kot posebno važno, da se omogoči spodnjim podunavskim državam oddaja presežkov žita za primerne cene, in je v ta namen priporočilo dovolitev preferenčnih carin. Konferenca se lahko samo pridruži temu priporočilu, ki so ga gotove države medtem že izvedle.

Nadalje smatra konferenca za potrebne ukrepe, ki naj zagotovijo prodajo teh proizvodov za primerne cene. Agrarne države želijo razen tega, da naj bi se preferenčni sistem razširil tudi na druge poljedelske proizvode. Metode gospodarskega sodelovanja v podunavskih državah je treba izbrati z vidika racionalne organizacije raznih produkcijskih panog v vsaki državi in sicer v tej obliki, da se polagoma dosežejo koristi velike gospodarske

enote. Ta ureditev naj bi se načelno omogočila z multilateralnimi pogodbami in le v primeru, če te ne bi bile dosegljive, z bilateralnimi, ki pa naj bi bile po možnosti sklenjene istočasno.

Konferenca je naziranj, da zahteva trajno slabši položaj čimprej uspešno posredovanje. Želeli bi bilo, da se doseže v Podunavju gospodarsko sodelovanje na podlagi konkretnih in točnih predlogov in sicer glede na vse koristi in škode, ki bi nastale zaradi tega za posamezne države in tretje države, posebno one, ki so najbolj prizadete. Vsaka oblika sodelovanja naj bi se izbrala tako, da ne bi imela za posledico načelnih ugovorov tretjih držav zaradi potrebnih izjem pri največjih ugodnostih. V postev naj bi ne prišla autarkija v Podunavju, temveč naj bi se vzdržala svobodna trgovska politika med podunavskimi državami in ostalimi državami, zlasti onimi, ki vzdržujejo s podunavskimi državami posebno velik trgovinski promet. Ta ureditev bi morala biti predmet tesnega in trajnega sodelovanja med podunavskimi državami medsebojno kakor tudi s tretjimi državami, kar naj bi bila prva etapa v smeri slične evropske organizacije. Konferenca bo trajno obdržala svoj urad in ga izpopolnila z zastopnikom vsake skupine držav, ki so bile zastopane na konferenci v Inmostu.

V zaključnem nagovoru se je markiz De Nicolai zahvalil vsem faktorjem, ki so omogočili uspešen zaključek konference.

10 metrov nad normalo!

Silno naraščanje Save in Dunava — Nova katastrofa v Sremski Mitrovici — Meso po 2 Din

Beograd, 21. aprila. Nocoj ponoči je prišlo do nove katastrofe v Sremski Mitrovici. Nov val vode je pritisnil na nasipe s tako silo, da so se v daljavi več sto metrov porušili in ogromne mase vode so udarile na mesto, ki je bilo že prej večinoma poplavljenno. Zaradi novega navala vode se je v teku noči porušilo nadaljnjih 30 hiš. Vojasvo in prebivalstvo je skušalo rešiti pred vsem ljudi, ki jih je voda presenčila v spanju. Pogrešajo še 10 ljudi in mislijo, da so našli smrt v valovih.

Z vso naglico so začeli graditi nove zasilne nasipe, vendar pa je bilo vse delo dosedaj brezuspešno, ker voda sproti ruši. V Sremski Mitrovici je dosedaj porušenihih okrog 500 hiš tako, da od mesta ne bo ostalo drugo, kakor nekaj trdnostnih stebrov na višje ležečih krajih. Prebivalstvo v paničnem strahu zapušča svoje domove, ker se je bati, da bo voda še bolj narasla.

Tudi pri Beogradu je položaj dokaj kritičen. Sava vali vedno večje množine vode, ki pa se ne morejo več iz-

tekati v Dunav, ki je prav tako narastel in tvori pred Beogradom celo jezero. Vsa okolica Beograda je že pod vodo in prekinjena so večji deli tudi vse zveze z zaledjem. Voda sega vse do železniške proge Beograd—Zagreb. V največji nevarnosti je novo zgrajeni tir, na katerem je bil že snovi promet popolnoma ustavljen. Vodo-staj Save znaša pri Sisku 520, pri Jasenovci 770, pri Brodu 880, pri Zupani 1003 in pri Rači 890 cm nad normalo.

Vzmemirjive vesti prihajajo tudi iz Slavonije in Bosne. Posebno kritičen položaj je na bosanski strani Save. V okolici Slavonskega Broda so vse ceste pod vodo. Poplavljenih je 23 vasí. Zaradi ogromnih poplavl je zavladalo med prebivalstvom pomanjkanje živil. Se občutnejše je pomanjkanje krme za živino. Za voz slame plačujejo po 150 dinarjev, mali voz sena pa stane nad 300 Din. Kmetje, ki nimajo več krme, koljejo živino in prodajajo meso po 2 do 3 Din kg. Banska uprava je votrala kredit v znesku 1.600.000 Din za prehrano poplavljenec.

Nova odkritja v Kreugerjevi aferi

Kreugerjev samomor ni bil fingiran — Kreuger je mnogo izdal za podkupnine ter je podpiral tudi fašistični pokret v Nemčiji in Španiji

Pariz, 21. aprila d. Vest, da je Kreuger fingiral samomor in pobegnil na Sumatro, je zbudila v pariški javnosti veliko senzacijo. Poizvedbe pa so nepobitno dognale, da je Kreuger v resnici izvršil samomor. Vratar hiše, v kateri je imel Kreuger svoje zasebno stanovanje in kjer se je ustrelil, je izjavil zastopnikom tiska, da je Kreugerja dovolj dobro poznal in da je vsaka pomena izključena. Tudi zdravnik, ki je podpisal mrtvaški list, smatra kot nemogoče, da bi se Kreuger pustil pri samomoru zastopati po kom drugem. Truplo, ki si ga je ogledal, je bilo popolnoma slično Kreugerju. Tudi policijski komisar, ki je izvršil prve ugotovitve, zagotavlja, da truplo ni bilo nadomeščeno z lutko, ki naj bi imela Kreugerjevo masko. Končno ugotavlja tudi švedsko poslaništvo, da je Kreuger v resnici izvršil samomor v Parizu. Švedski konzul je uradno ugotovil identiteto mrtlica ter je tudi prisostvoval, ko so ga polagali v krsto.

Stockholm, 21. aprila. AA. Sedaj je definitivno dognano, da so ponarejene italijanske bone in papirje tiskali na Kreugerjev ukaz že pred letom dni v neki zasebni stockholmski tiskarni. Ravnatelj tiskarne je ugotovil, da so bili za Kreugerja natisnjeni papirji samo obrazci brez podpisa in številke, le na nekaterih papirjih so bile označene tudi vsote. Tiskarna po mnenju njenega ravnatelja ni imela nikakega razloga misliti, da bi se ti papirji, ki so bili očitno zaradi nepopolnosti brez vsake vrednosti, mogli rabiti v svrhu ponarejanja vrednostnih papirjev.

Stockholm, 21. aprila d. Preiskovalna komisija v Kreugerjevi aferi je dognala nadaljnje presenetljive podrobnosti. Iz nje-ega poročila je razvidno, da je Kreuger-

jev konzern izdal za pridobitev mnogih inozemskih vžigalnih monopolov ogromne podkupnine. Razen tega je bilo dognano, da je Kreugerjeva borba proti ruskim vžigalnicam veljala švedski trust velike vsote. Da bi se uveljavil proti hudi ruski konkurenci, je bil Kreuger mnogokrat prisiljen prodati svoje izdelke pod produkcijsko ceno.

List »Social - demokraten« je objavil senzacionalno trditve, da je preiskovalna komisija našla dokumente, ki dokazujejo brezdvomno, da je Kreuger podpiral fašistični pokret v Nemčiji ter v Španiji. Med dokumenti, ki jih je Kreuger zapustil, se nahaja tudi pobotnica Adolfa Hitlerja za 100.000 mark, ki so jih prejeli nemški narodni socialisti od kralja vžigalic. Razen tega obstoji še cela vrsta važnih dokumentov, ki dokazujejo, da je Kreuger deloma neposredno, deloma po ovinkih preko svojih nemških podružnic podpiral nemške hackenkreuzlerje od l. 1929 z velikimi vsotami.

Pariz, 21. aprila d. Na pariški borzi krožijo kljub ponovnim demantirjem pariških velebank še nadalje trditve o velikih izgubah, ki jih je doživel francoski trg zaradi Kreugerjeve afere.

Fontainebleau, 21. aprila d. Bivši kralj Alfonz XIII. je formalno demantiral vesti, po katerih je poslal Kreugerju potrdilo za prejem denarja.

Newyork, 21. aprila d. International Matches Company, ameriško podjetje Kreugerjevega konzerna, je v torek ustavilo svoja plačila. Podjetje je še l. 1930, izkazovalo 20 milijonov dolarjev dohodkov. Takrat je Kreuger našel 15 milijonov dolarjev posojila, s katerim je financiral svoja podjetja v evropskih državah.

bo ostal nespremenjen, tudi če se ta živila uvažajo iz inozemstva. Prav tako je prišlo do sporazuma glede vprašanja znižanja vojaške službe od 18 na 14 mesecev. Senat je danes nespremenjeno sprejel novi bančni zakon.

Irski poslanci ne bodo več prisegli angleškemu kralju

Dublin, 21. aprila. AA. Danes bo predložen parlamentu zakonski načrt, ki ukinja prisego zvestobe Angliji s strani irskih narodnih poslancev. Podrobna razprava o tem zakonskem načrtu pa bo šele prihodnje sredo.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2288.57 — 2299.93, Berlin 1338.37 — 1349.17, Bruselj 791.20 do 795.14, Curih 1097.61—1102.85, London 212.61 do 214.21, New York ček 5026.72 — 5054.89, Pariz 222.81—2223.93, Praga 167.22—168.08, Trst 290.05—292.45.

INOZEMSKÉ BORZE.
Curih: Beograd 9, Pariz 20.30 in četrt, London 19.40, Newyork 514 in tri četrt, Bruselj 72.10, Milan 26.45, Madrid 40.25, Amsterdam 208.55, Berlin 122.17 in pol, Sofija 3.72 in pol, Praga 16.24, Varšava 57.85, Bukarešta 3.07.

Velika korupcijska afera v Belgiji

Vihar v poslanski zbornici zaradi gradnje Albertovega kanala — Kompromitiranih je tudi več ministrov — Vlada bo morala najbrž podati ostavko

Bruselj, 21. aprila. g. Pri današnji zopetni otvoritvi belgijske zbornice je prišlo do velikega škandala. Gentski socialistični vodja Ansele je sporočil, da so se vršile pri oddaji del za Albertov kanal velike nerednosti, pri katerih so bile soudeleženi tudi nekateri ministri. To obvestilo je izzvalo v dvorani ogromno senzacijo in ogorčenje. Pristojni delovni minister van Zanegegen, ki so ga poslanci obsuli z viharjem vprašanj, je moral končno priznati nerednosti in tudi krivdo nekaterih ministrskih kolegov. Albertov kanal, ki bo vezal Anverso z Liegejem in otvoril za premovalne revirje okoli Kempena nova pota, smatrajo, kakor znano, v Belgiji za neke vrste veliko nacionalno delo, tako da je razumljivo, da je ta afera dvignila v zbornici val

ogorčenja. Za gradnjo kanala sta se potegovali dve trdnji in sicer belgijska in holandska. Holandska tvrdka je izdelala boljši načrt. Ker pa so bile pri belgijski trdnji udeležene uplívne velebanke, ki so dobile naročila belgijska skupina. Delovni minister Zanegen, ki je sam inženjer, in je nasprotoval mnogo slabšemu belgijskemu načrtu, je hotel vsaj kupiti holandski načrt. V političnih krogih se zatrjuje, da je pričakovati v zadevi še senzacionalnih razkritij o poslovnih udeležbi nekaterih ministrov pri tem škandalu. Razen tega ga napovedujejo tudi razkritja o zelo čudnih terenskih spekulacijah v isti aferi. Kakšne posledice bo imelo to vprašanje za usodo celokupne vlade, se z ozirom na trenutne politične razmere v Belgiji ne da reči.

Vulkan v bližini Gradca?

Gradec, 21. aprila. Po sporočilih orožniške postaje St. Johann bei Herberstein se slišijo v zidancih, ki leži na jugozapadnem obronku Kalbingberga ob državni cesti iz Gradca v Hartberg in je sezidana na žvi skali, posebno ponoči šumi, ki sliči streljanju iz topov v oddaljenosti 20 km. Kakor domnevajo, gre za podzemna gibanja ali eksplozije. Omenjeni Kalbingberg je baje vulkanskega izvora. O teh opažanjih je danes deželno orožniško poveljstvo obvestilo graško univerzo in tehnično visoko šolo, da zadevo preiščeta in proučita.

Grof Bethlen za politiko močne roke

Budimpešta, 21. aprila. V finančni komisiji je danes prvič po svoji demisiji govoril bivši ministri predsednik grof Bethlen. Govornik je svaril notranjega ministra pred vrenjem, ki se opaža na deželi in pred neprestano radikalizacijo kmetijske prebivalstva, ki bi utegnila spraviti državo v kritičen položaj. Grof Bethlen je zagovarjal uporabo najbolj energičnih ukrepov. Notranji minister je odgovoril na njegova izvajanja s kratko izjavo, v kateri je odobravala naziranja grofa Bethlena.

Kardinal Piffli umrl

Dunaj, 21. aprila. Kardinal Piffli je davi ob 1.35 preminul. Od 11. dalje je bil v agoniji. Ob njegovi postelji se bili zbrani njegovi sorodniki in nekateri cerkveni dostojanstveniki. Zjutraj je prvi prispel zvezni predsednik Miklas, ki je izrazil sožalje sorodnikom. Popoldne bodo molitve v cerkvi Sv. Štefana.

Aretacije komunistov v Berlinu

Berlin, 21. aprila. AA. Domneva pruske policije o tem, da se je pred dvema letoma razpuščena komunistična organizacija »Borci rdeče fronte« izpremenila v nezakonito sporno zvezo, se je obistinila. Hišne preiskave pri komunističnih omladinah, kakor tudi zasliševanje članov nove zveze so potrdila o domnevo. Policija je zaradi tega aretirala več voditeljev komunistične omladine. Med voditelji nove zveze je bil tudi poslanec komunistične stranke, ki pa ga policija ni mogla aretirati zaradi poslanske imunite.

Ključni položaj v Mandžuriji

Železničarska stavka ovira premikanje japonskih čet — Naraščajoča napetost med Rusijo in Japonsko

Harbin, 21. aprila g. Nameščenci vzhodno kitajske železnice so pričeli danes v znak protesta proti japonskim transportom čet in proti aretaciji 40 uradnikov v zvezi z bombnim atentatom na neki transport japonskih čet stavkati. Zaradi te stavke so baje zelo ovirana nadajnja premikanja japonskih čet po Mandžuriji. Napetost med Japonsko in Sovjetsko Rusijo je zaradi te stavke zopet večja. Japonski general Tamon sploh ne more s svojo divizijo zapustiti Harbina.

Tokio, 21. aprila g. Japonski parlament je za soboto sklical izredno sejo ministrskega sveta, ki se bo baje bavila s kritičnim položajem v Mandžuriji. Japonska je baje odločena kategorično odkloniti resolucijo Društva narodov.

Tokio, 21. aprila. Kakor poročajo iz Cankuna, obstoja v odseku Imijen-Pogrančnaja na vzhodno-kitajski železnici prava anarhija. Neredni kitajski vojniki in razbojniki so povzročili škodo, ki se ceni po japonskih virih na 200 milijonov dolarjev. V Suifenhoju in Tahejhoju bivajoči Japonci so pobegnili na rusko ozemlje.

**Čitate tedensko revijo
»ŽIVLJENJE IN SVET«**

Palača Trgovske akademije v Ljubljani

Stala bo na vogalu Bleiweisove ceste in Simon Gregorčičeve ulice — Graditi jo začne že letos

Ljubljana, 21. aprila.

Vprašanje zgradbe Trgovske akademije v Ljubljani je že več let aktualno. Naša trgovska mladina, ki poseja Trgovsko akademijo in dvorazredno državno trgovsko šolo, študira v zavodih, ki že davno ne odgovarjajo svojim namizem in zahtevam, so premahnili, tehnično neizodostno opremljeni, pretesni in tudi v higijenskem pogledu ne odgovarjajo predpisom. To velja zlasti za Dvornico trgovsko šolo, katere prostori so v dveh poslopijih na Kongresnem trgu.

Zato so merodajni faktorji že dolgo razmišljali o poslopiju za oba zavoda. Že pred leti je bil ustanovljen poseben odbor, ki se je energično lotil dela, zainteresiral za to vprašanje vso našo javnost in oblasti in začel zbirati tudi kapital. Akcija je polagoma napredovala in odbor je v nekaj letih zbral že toliko denarja, da mu bo letos že mogoče začeti graditi palačo Trgovske akademije, za katero ima že kupljen svet in sicer parcelo na vogalu Bleiweisove ceste in Simon Gregorčičeve ulice poleg palače Trgovskega doma.

V zvezi s tem se je v torek popoldne vršila v Zbornici TOI v Ljubljani pod predsedstvom g. Ivana Jelačina konferenca glede zgradbe šolskega poslopija za Trgovsko akademijo in Dvornico trgovsko šolo v Ljubljani. Konference so se udeležili med drugimi načelnik oddelka za strokovno šolstvo g. D. Korenitič, župan g. dr. Dimko Puc z načelnikom finančnega oddelka gosp. Tavčarjem, za bansko upravo načelnik g.

dr. Rudolf Mar, predsednik trgovskega društva »Merkur« g. dr. Fran Windischer, inšpektor g. inž. Skaberne in inšpektor g. Presl, direktor Trgovske akademije g. dr. Karl Pirjevec in direktor Dvornice trgovske šole g. Gogala. Na podlagi poročila o sedanjem stanju gradbene akcije so se sporazumno ugovarile smernice, po katerih je treba to akcijo nadaljevati in dokončati. Kakor vse kaže, bo akcija ugodno zaključena in je upati, da bodo pričeli že letos spomladi z gradbenimi deli. Gradbena dela bodo razpisana v najkrajšem času. Merodajni faktorji, ki so že dozdaj kazali največjo naklonjenost in razumevanje za to važno akcijo (ZTOI, mestna občina, banska uprava itd.) so zagotovili svojo pomoč in podporo tudi v bodoče.

Kot rečeno bo palača Trgovske akademije stala na vogalni parceli Bleiweisove ceste in Simon Gregorčičeve ulice. Načrte za akademijo je pripravil arhitekt g. inž. Vladimir Subic, ki je projektiral zadnja leta v Ljubljani že več krasnih palač in domov. Palača bo štirinadstropna, zamenljiva je pa tako, da bosta imeli Trgovska akademija in Dvornica trgovska šola ločene prostore. Trgovska akademija bo imela vhod z Bleiweisove ceste, Dvornica trgovska šola pa s Simon Gregorčičeve ulice. Obe šoli bosta imeli samo skupno moderno dvorano za vzorni kontor, kjer se bodo vršila tudi posebna pred

Dnevne vesti

— Ukinitve okrožnega inspektorata v Mariboru. Kr. banska uprava dravske banovine razglasi, da je okrožni inspektorat v Mariboru z 31. marcem prenehal poslovati.

— Državljanstvo in domovinstvo državnih namestencev. Mestno načelstvo v Ljubljani opozarja one aktivne in v pokojne državnih namestencev, ki opirajo svoje državljanstvo edino na svojo definitivno namestitve v jugoslovanski državni službi, da s samo namestitvijo niso pridobili našega državljanstva in tudi ne tujakinskega domovinstva, ker ministrstvo notranjih poslov ni usvojilo načela, da so državni namestenci optirali že s tem, da so vstopili v našo državno službo. Vsi ti namestenci morajo, ako hočejo postati jugoslovanski državljanji, zaprositi rednim putem za državljanstvo v smislu § 12 zakona o državljanstvu. To velja tudi za one osebe, katerih državljanstvo se mora v smislu načelnega navodila ministrstva notranjih poslov presojati po domovinstvu, ki so ga te osebe imele v dobi od 1. januarja 1910 do uveljavljanja mirovne pogodbe, a so jim bile državljanske izkaznice izdane edino na podlagi njihove namestitve v naši državni službi. Prošenja za državljanstvo se mora priložiti zagotovilo domovinstva kake jugoslovanske občine. Ta priloga pa odpade, ako je posilec slovenske, hrvatske ali srbske narodnosti ter je rojen na ozemlju naše države ali pa, ako stanuje vsaj tri leta nepretrgoma v kaki naši občini. — Prošenja za državljanstvo ni treba vlagati: a) onim, ki so imeli nepretrgoma od 1. januarja 1910 pa do 16. julija 1920, to je do dne, ko je stopila saintgermanska pogodba v veljavo, domovinsko pravico na onem avstrijskem ozemlju, ki je pripadlo naši državi; b) onim, ki so postali naši državljanji po čl. 74 saintgermanske pogodbe, po opetli ali pa po zakonu o varstvu manjšin; c) onim, ki so z naravnizacijo postali pred uveljavljanjem ali po uveljavljanju zakona o državljanstvu pridobili naše državljanstvo; d) onim, ki jim je bilo na podlagi § 53, toč. 4 do 8 in 10 zakona o državljanstvu ugotovljeno jugoslovansko državljanstvo.

— Iz zdravniške službe. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan zdravnik dr. Leo Kac, asistent zobozdravnika v Mariboru.

— Iz sodne službe. V višjo skupino so pomaknjeni višji pisarniški ravnatelj pri okrožnem sodišču v Šibeniku Franjo Kuharič, pisarniški oficijal pri okrajnem sodišču v Kastvu Anton Mrak in pisarniški oficijal pri okrajnem sodišču v Drnižu Slavko Novak; vpokojen je na lastno prošnjo sodnik Stola sedmorice oddelka B v Zagrebu Henrik Lasič.

— Izpit za javno prakso je napravil te dni v Beogradu z odličnim uspehom elektrotehnični inženjer g. Slavko Zajec, zaposlen pri mestni elektrarni v Ljubljani. Čestitamo!

— Razpisane službe. Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravlja razpisuje mesto upravnika državne bolnice za duševne bolezni v Toponici pri Nišu. Prošnje je treba vložiti do 15. maja. Ministrski komisar Tamiš Begejske vodne zadruge razpisuje natečaj za dve mesti zadružnih inženjerjev. Prošnje je treba vložiti do 30. t. m. na Tamiš-begejsko vodno zad

Mie d' Aghonne:

Dustolovke

Roman

— Meni se pa zdi, da se prav dobro razumemo, ljubi Maurice. — je odgovorila mlada žena živo, — živiva prijetno življenje, mlada sva in bogata, ljubiva — kaj hočete še več?

— Res sva mlada in bogata, tudi ljubiva se, vendar bi pa želel, da bi bilo najino življenje manj prijetno za druge, za naju pa manj hrupno in nekoliko srečnejše.

— Ah, — je vzdihnila Georgetta, — mar ne bova imela dovolj mirnega življenja, ko se vrneva v Cizeret? Ta uboga Klara, ki se je morala umakniti in me pustiti na svoje mesto v uživanju zakonjskih sladkosti; mislim, da s zato ne jezite na njo. Dovolite mi prirejati pojedine in sprejemati čim več gostov, da pride do veljave njena lepota, njini čari in njene vrline, skratka vse, kar bi ji pomagalo najti mladega, bogatega in lepega moža.

— Naj se torej požuri, — je zamrmral Maurice.

In Georgetta je odšla, še preden jo je mogel Maurice zadržati.

Mauricev položaj je postal od dne do dne neznosnejši. Njegovo stanovanje ni bilo več njegovo stanovanje.

— Ah, bože moj, kako težko je omesti Klaro! — je čisto mrmral ubogi Maurice. — Bogme, nikoli bi ne bil mislil, da bo treba temu lepemu dekletu tako dolgo iskati ženina.

IV.

Potrežljivost rodi sadove

Gospa de Marillac, ki se je vedno bolj bala, da ji bo Klara obsedela na vratu, se spoznala, da je že skrajni čas najti hčeri moža. Klari so leta že začela razjedati obraz in pečet stare device je bil čas že pripravil, da ji ga pritisne na čelo. In tega se je njena mati najbolj bala.

Toda noben mož se še ni bil pojavil. Ni težko razumeti, da si gospa de Marillac niti najmanj ni belila glave s prismođarjami, ki jih je delala Georgetta po njenih navodilih, plačeval pa Maurice. Pač je bil pa nekdo drugi, ki mu je šlo to burno življenje vedno bolj na živce. To je bil stari notar, ki je Maurice prepogosto trkal na njegovo blaginjo.

Maurice de Cizeret mu je pisal:

»Stari prijatelj, prosim, pošljite mi z obratno pošto šestdeset tisoč frankov, ki jih nujno potrebujem. Sklenil sem, da preživim leto z ženo vse poletje v Limousinu. Potreben sem počitka in mislim, da ga ni moja draga žena nič manj potrebna.

Pošljite mi torej hitro denar, ki ga potrebujem, in naročite, prosim, naj bo grad pripravljen na najin prihod. Nimam kdaj pisati upravitelju, tako me okupira življenje, kadar sem v Parizu.

Maurice de Cizeret.

Notar je vse prepogosto dobival taka pisma, toda znal je računati in to znanje je porabil, da je odgovoril Maurice:

»Gospod in preljubi klijenti!

Zelo sem nesrečen, da ne morem ustreči Vaši želji, toda zamerili mi menda ne boste, kajti Vaša gotovina mi je že pošla.

Ze dve leti in pol, kar ste oženjeni, sem bil tako popustljiv, da Vam nisem pošiljal stopetdeset tisoč frankov, ki jih lahko potrošite vsako leto, temveč dvakrat toliko; ne računam pa kupnine za Vašo hišo in denarja za pohištvo. Vidite, kam je nas vse to privedlo.

Dovolite, gospod Maurice, da Vam povem, da se na ta način dohodki vedno bolj krčijo, na drugi strani pa naraščajo izdatki in to vodi v neizogibno pogubo.

Preveč zdrave pameti imate, da bi Vam ne bil dolžan povedati čisto resnico. Evo je: Čim prej morate zapustiti Pariz in prodati to prokličito hišo, ki je kriva vseh pretiranih izdatkov. Krivi ste pa tudi sami, ker ste se dali svoji ljubezni in blagorodnosti tako daleč zapeljati, da ste dovolili ljudem iz svoje najbližnje okolice zapravljati denar, kolikor se jim je zljubilo.

Tako ne gre več, nobeno bogastvo bi tega ne vzdržalo.

In če se gospe de Marillac posreči najti, starjši hčeri ženina, ne bo nič čudnega, če se bo še drugi svak nastanil v drugem nadstropju Vaše hiše.

Pripravljen sem prodati hišo v Parizu z vso navlaklo, ki so jo z njo napolnili, čim mi gospod grof naroči. Če gospod grof dovolji, pridem v Pariz in bom zahteval račun, da jih pregledam in se prepričam, če so v redu; potem pa pripravim denar, ki ga terjajo od Vas.

Vaš stari prijatelj notar

Dubertin.

Maurice se je strinjal z notarjem, samo da ni videl svojega položaja v t. — ko črni barvah. Že opetovano je pomislil, pa si ni upal povedati Georgetti, da je vzel ženo, ne pa vsa rodbina, ki mu njena vsiljivost zastuplja življenje.

Stari notar je bil vedno svetovalec in prijatelj njegove rodbine. Ko je prečital iskrene in dobro misljene nasvete gospoda Dubertina, se je Maurice zdelo, da govori z njim njegova ranika mati. Sklenil je torej storiti, kar mu je svetoval notar.

— Draga prijateljica, — je dejal grof de Cizeret svoji ženi, ko sta ostala nekoga dne slučajno sama, — draga moja, nastopilo je lepo vreme in mislim, da je skrajni čas za vas in zame, da se odpeljava v Cizeret.

— Zdaj je pa res še prazgodaj hoditi na kmete. Če zahtevajo vaši posli, da morate biti tam, vas zagotavljam, da se boste morali odpeljati v Cizeret sami, ker sam trdno sklenim, da tako zgodaj pod nobenim pogojem ne grem iz Pariza.

— To je sklenjeno drugače, — je odgovoril Maurice — kajti hiša, ki v nji stanujemo, požre mnogo denarja in ker sem sklenil...

Ženitev Franca Ferdinanda

Kako je moral moledovati, da so mu dovolili vzeti grofico Chotkovo

Nadvojvoda Franc Ferdinand je urigiral zelo energično svojo poroko z grofico Zofijo Chotkovo. Pisma, ki jih je v tej zadevi pisal ministrskemu predsedniku dr. Körberju in ki jih objavlja dr. Sieghart v svoji knjigi »Zadnjih 10 let habsburške monarhije«, pričajo o strastni vsiljivosti in so zelo značilna za mentaliteto Franca Ferdinanda, ki za svojo osebo in za svoje želje nikoli ni hotel priznati pravnih pomislekov in meja.

V pismu z dne 22. aprila 1900 piše Franc Ferdinand: »Ne glede na to pa prosim Vašo ekscelenco, da pripravite Njegovo Velikanstvo do tega, da bi se me usmili, ker sem prišel do skrajne meje svoje fizične in moralne sile tako, da ne morem več jamčiti zase. Prisrčno se Vam zahvaljujem za trud. Ste eden redkih, ki se zavzemajo zame in si na vse načine prizadevajo preprečiti katastrofo.«

Na velikonočni ponedeljek istega leta je pa pisal nadvojvoda: »Še pod vtišom današnjega najinega pogovora apeliram ponovno na Vaše srce, da se zavzamete pri Njegovem Velikanstvu za mojo zadevo. Zaupam Vam popolnoma in prosim, da mi pripomorete do zmage, čeprav Vam leži blagor monarhije kot dobremu Avstrijcu na srcu. Ekscelencia, delajte za dobro stvar, saj vam ne bo žal, kajti to bo monarhiji koristilo več, nego če me požene z neprestanimi ovirami in odlaganjem v obup. Vedno hočem biti pošten in vester, svoje dolžnosti hočem dosledno izpolnjevati in služiti po svojih najboljših močeh domovini. Ne jemljite mi možnosti, da se tega sklepa držim, kar bi ne bilo mogoče.

Danes sej, jutri žanji

Iz Amerike prihaja vest, da je neki učenjak sestavil serum, ki bi bil potreben v sedanjih težkih gospodarskih krizah, če bi ne povzročal še hujše krize. Podrobnosti učenjak noče izdati. Baje se je učil pri indijskih fakirjih, ki so poznali tajno, kako pripraviti seme do tega, da požene iz njega drevo v nekaj minutah. Serum ameriškega učenjaka pospešuje baje razvoj in rast tako čudovito, da človek kar strmi. Serum deluje enako na živali, kakor na rastline.

Ameriški učenjak je preizkusil svoj serum na ikrah zlatih ribic. V sedmih urah so zrastle iz iker 5 cm dolge zlate ribice. Zasejano in s tem serumom poskropljeno seme požene že drugi dan, a čez dva dni rastlina že cvete. Ta redki preparat, ki so v njem tudi sokki strupenih gob, izpremeni vse življenje na zemlji, če se bo izumitelj posrečilo izpopolniti ga tako, kakor si je zamislil. Kmet bo danes žito posejal, jutri bo pa lahko že žet. Majčkina gobica dobi injekcijo sera in čez nekaj dni bo goba velika, kakor dežnik. Iz jajca se izleže v eni uri jarečka, ki bo že tekala po dvorišču. Pisčancu bo treba dati samo injekcijo čudovitega preparata in čez nekaj ur bomo imeli kokoš.

če bi napravili iz mene za vse življenje nesrečnega in obupanega človeka. Ponovno apeliram na Vaše srce, patrijotizem in dobro voljo ter pričakujem, da se zavzamete za mojo pravično stvar. Dobro poznate moje fizično in duševno stanje, znan je Vam tudi moj trdni sklep. Zdaj gre za moje življenje, mojo eksistenco in mojo bodočnost.«

Dr. Sieghart pravi v svoji knjigi, da je nadvojvoda tudi osebno opetovano prošil ministrskega predsednika, naj mu pomaga priboriti si grofico Chotkovo. Ministrski predsednik je bil nekega dne pri nadvojvodi, ki mu je pravil, da si najbolj želi srečno domače ognjišče. Prestolu se ne more odreči, ker nasprotuje to božjemu pravu. Če bi mu pa cesar prepovedal ženitev, bi ostal do smrti samic in bi bil vse življenje nesrečen. Čez dva dni je posetil nadvojvoda ministrskega predsednika in mu izjavil, da bo zblaznel ali se pa ustreliš, če mu ne dovolijo poročiti se. Dejal je tudi, da njegova ženitev gotovo ne bo toliko škodovala državi, kakor ji je cesar Franc Jožef, ki jo je že opetovano spravil na rob propada.

Renuncijacija nadvojvode je bila izrečena 28. junija 1900 in sicer v obliki in obsegu, kakor jo je bil razložil dr. Körber nadvojvodi in predložil cesarju. Poroka se je vršila 1. julija 1900. Še istega dne sta poslala nadvojvoda in njegova soproga poznejšemu ministrskemu predsedniku baronu Becku brzojavko, v kateri se mu zahvalujeta kot soustanovitelju njune sreče za vse, kar je storil njima v prid.

Poljubljanje ni nemoralno

Prijetno je sijalo pomladno solnce, ko sta sedela te dni na klopi v pariškem Jardinu des Plantes dva zaljubljenca. Nekaj časa sta živahno kramljala, potem je pa fant krepko objel svojo izvoljenko in jo vroče poljubljal. Mimoidoči so se muzali, saj na pariških bulvarjih, pa tudi po mestu samem taki prizori niso redki, pozneje se je pa našel nekdo, ki je zaljubljenca ovadil, češ, da sta zakrivila javno pohujšanje. Tako sta prišla fant in dekle pred sodišče, kjer sta se morala zagovarjati zaradi javnega pohujšanja. In zdelo se je, da je čas pomladi napolnil tudi sodno dvorano, ko je sodnik razglasil oprostilo.

Poljubljanje ni nemoralno

Prijetno je sijalo pomladno solnce, ko sta sedela te dni na klopi v pariškem Jardinu des Plantes dva zaljubljenca. Nekaj časa sta živahno kramljala, potem je pa fant krepko objel svojo izvoljenko in jo vroče poljubljal. Mimoidoči so se muzali, saj na pariških bulvarjih, pa tudi po mestu samem taki prizori niso redki, pozneje se je pa našel nekdo, ki je zaljubljenca ovadil, češ, da sta zakrivila javno pohujšanje. Tako sta prišla fant in dekle pred sodišče, kjer sta se morala zagovarjati zaradi javnega pohujšanja. In zdelo se je, da je čas pomladi napolnil tudi sodno dvorano, ko je sodnik razglasil oprostilo.

no razsodbo.

Francoskemu državljanu in državljanke, — je rečeno v utemeljitvi, — je dovoljeno poljubljati se kjerkoli hočeta in kjer jima to ugaja. Poljubljanje ni nemoralno, kdor pa noče gledati, kako se ljudje poljubljajo, naj se obrne v drugo stran. Sodnik je po razsodbi zaljubljenca še čestital in jima želel v bodočem zakonskem življenju obilo sreče. Francoski listi z zadovoljstvom beležijo ta primer, češ, da je sodišče ponovno dokazalo, kako dosledno je zaščiten v Franciji osebna svoboda.

Usodna zamenjava

Mednarodno razsodišče v Haagu bo razpravljalo te dni o zanimivem primeru, ki je edinstven med tragičnimi dogodki svetovne vojne. Proti koncu vojne sta bila pri Remsu v Franciji istočasno poslana od nemške in francoske strani dva vojaka, da bi preiskala gozdno ozemlje med postojankama obeh sovražnikov. Nemški vojak se je pisal Pavel Reins, francoski pa Rene Brissac. Oba sta bila zmožna obeh jezikov, bila sta približno enako visoka in tudi enako stara. Ko sta se plazila drug proti drugemu, je pa naenkrat eksplodirala sredi med njima granata. Koški iste granate so ranili oba na glavi in obrazu in čudno naključje je hotelo, da so bile tudi rane obeh skoraj enake.

Francoski sanitetni vojaki so odpeljali oba v bolnico, kjer sta imela vsak nad svojo posteljo tablico z imenom in drugimi podatki. Pri obeh je bila potrebna trepanacija lobanje in oba sta izgubila po operaciji spomin. Ko so ju odnašali iz operacijske dvorane, so ju pa zamenjali. Nemca so položili na Francozovo posteljo in nasprotno. Ko sta okrevala, so Nemca odpeljali v Pariz in pustili v domači oskrbi, Francoza so pa internirali. Oba sta imela tako izpremenjene obraze, da Brissacovi domači niso opazili, da jim je bil sin zamenjan. Po vojni je prišel Francoz Brissac v Nemčijo, Nemece Reins je pa živel v Parizu.

Šele zdaj je prišla zamenjava na dan. Brissacov domači zdravnik je lečil dozdevnega Brissaca in čudno se mu je zdelo, da nima na nogi brazgotine, ki mu je bila ostala po avtomobilski nesreči pred vojno. Začel se je zanimati, kaj to pomeni, in tako je prišla usodna zamenjava na dan. Zanimivo je pa, da sta oba vojaka s svojo usodo zadovoljna in da ne želita nobenih izprememb. Treba je pa urediti neko zapuščinsko zadevo in zato se bo moralo pečati z zamenjavo francoskega in nemškega vojaka mednarodno razsodišče v Haagu.

V kavnar.

— Zakaj pa pogleduješ neprestano nazaj?

— Pazim na svojo suknjo, ki je nisem pustil v garderobi, a po kavnarh je povsod napisano, da za suknje, ki niso spravljene v garderobi, ne jamčijo.

— Jaz pa nisem tako boječ.

— Zato je pa tvoja suknja že izginila.

Najcenejši nakup!

KONFEKCIJA — MODA
ANTON PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14.
22/T

POSESTVO

15 minut od mesta radi smrti po zelo ugodni ceni prodaja — J. Ojstrešek, Sv. Krištof št. 25, Laško. 1636

POLNOMASTNI SIR

izvrsten, pošiljamo v kosih po 1 kg za 15.— Din po poštnem povzetju. — Siračna Mihaljevec kod Slav. Požege. 1639

V RIBNEM BLIZU BLEDA

na zelo prometnem kraju prodam 7200 m² zemljišča — kot stavbišča. Pripravno za zgraditev restavracije, gostilne ali kaj sličnega. Cena po dogovoru. Ponudbe na naslov: Franc Sodja, Ribno št. 18 pri Bledu I. 1635

ČEVLJI

NA OBROKE

TEMPO, Gledališka ulica 4
(nasproti opere) 19/T

OTROKE

sprejem v poletnem času v vzgojo. Kравje in kozje mleko na raspologo, gorski zrak. — Marija Murn, Sv. Križ pri Lj. tiji. 1634

Bukov, mecesnov, smrekov

REZAN LES IN TRAMI

uso Trst (Trieste) kupim. Samo ponudbe s ceno in plačilnimi pogoji pridejo v poštev. — R. Schenk, Sušak. 1633

POSESTVO

vredno do 60.000 Din kupim v Sloveniji. Ponudbe na naslov: Mici Končar, Senta-Bačka, Trg Petra Zrinjskog 4. 1637

OEBELARSKEGA VAJENCA

vestnega, iščem. Ponudbe na naslov: Jakob Kovač, gostilna Lampič, Škofljica, Dolenjsko 1630

PISALNI STROJ

znamke »Erika«, še malo rabljen, v dobrem stanju in nepoškodovan, pripraven za vsakogar, ki je nov veljal 3870 Din, sedaj za 2800 Din prodaja A. Pirnat, Dol. Skopice 60, pošta Krška vas ob Krki. 1632

ČEVLJARSKI

PRIKROJEVALEC

(Herrichter) prirezovalce, nekadilce, popolnoma vajen vseh v stroko spadajočih del, kakor tudi spodnjih del, zmolen samostojno voditi večjo delavnico ali industrijo, želi službo. Ponudbe na naslov: Loj, Per, Jesenice, Gospodarska cesta št. 12. 1629

TRGOVSKEGA VAJENCA

iz dobre hiše, ki ima nekoliko šolske izobrazbe (meščanske šole ali kak razred gimnazije) sprejem v pouk v trgovino mešanega blaga v Dolenjskih Toplicah. Hrana v hiši, stanovanje in perilo si oskrbuje sam. Drago Gregorc, trgovina z mešanim blagom, Dolenjske Toplice. 41/T

YOUQUET

bolgarsko kisl mleko, vedno sveže, kakor tudi vse mlečne izdelke prodaja Mlekarna, Dunajska cesta 17 (poleg kavarnе Evropa). Po želji dostavlja tudi na dom. 41/T

DVOSTANOVANJE. HISA

nova, vili podobna, za takojšnjo vstitev pripravljena stavba, v večjem, lepem trgovskem kraju blizu Maribora ob železnici in državni cesti ležečem, je radi rodbinskih razmer takoj in jako ugodno na prodaj. Na željo oddam s hišo tudi do 3 orale prvotne zemlje — njive in travniki. Informacije daje g. Ivan Vaste, ekonom. Slov. Bistrica. 1621

Zahvala

Vsem, ki so nam ob smrti naše predrage sestre, tete, sestrične in svakinje, gospodine

Marije Paulin

stali ob strani s sočutjem, jo spremili v številni udeležbi na njeni poslednji poti, darovali vence in šopke ter na kakršenkoli način izrazili svoje sožalje, izrekamo prisrčno zahvalo. Posebno in najtoplejšo zahvalo smo dolžni gospodu dr. I. Högljerju za dolgo izredno požrtvovalno zdravljenje. Istotako se tudi iskreno zahvaljujemo gospodu dr. L. Merčunu za zdravniško pomoč in njegov trud.

Ljubljana, dne 20. aprila 1932.

Zalujoči ostali.

Telefon št. 2483.

Rač. pošt. hran. št. 10.680

Hranilnica Dravske banovine

Ljubljana, Knafljeva ulica 9

prej

Kranjska hranilnica

Tu naložite na najboljše obresti svoje prihranke.

Za vloge in vse obveznosti jamči Dravska banovina z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Denar se lahko pošilja tudi po Poštni hranilnici.

Najvarnejša naložitev denarja.

Najvišje obrestovanje

Tehnik »ZABAVNI LIST«

Strazišče pri Kranju. — Vsaka številka samo Din 1.—. Zahtevajte brezplačne ogledne številke! 37/T

NAROČAJTE
SLOVENSKI
NAROD
MESEČNA
NAROČNINA
DIN 12.-